

Napotitev delavcev v tujino kadrovska in davčna obravnava

MARIJA TOMC MUC, BIRO BONUS D.O.O.

POT DELAVCA
IZVEN OBIČAJNEGA
DELOVNEGA
MESTA

SOČASNO DELO
DELAVCA V VEČ
DRŽAVAH

SLOVENIJA

TUJINA (EU IN
OSTALE DRŽAVE)

SLUŽBENA POT

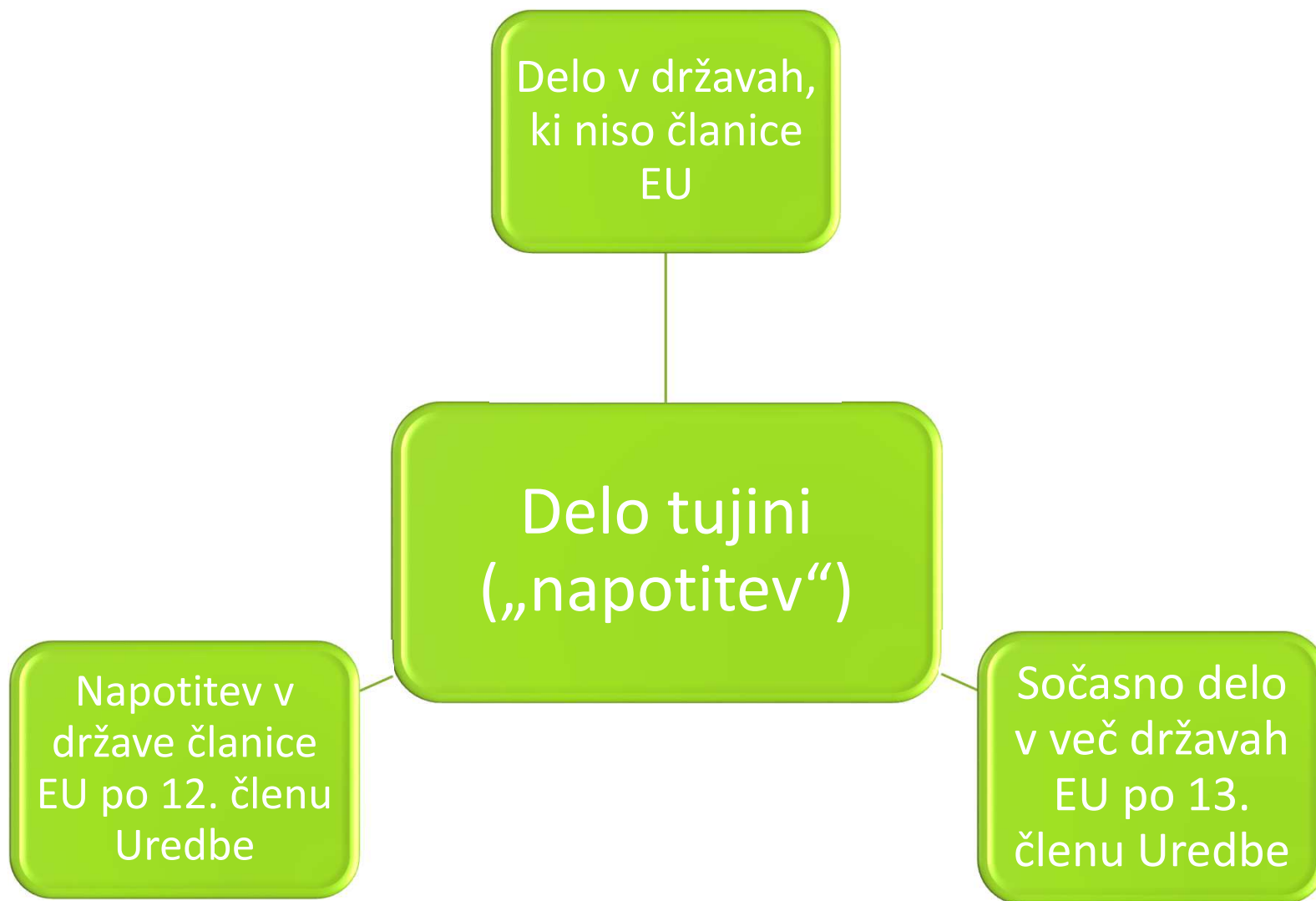
NAPOTITEV ???

SLUŽBENA POT

NAPOTITEV

Razmejitiv med službeno potjo in napotitvijo v tujino

Kriterij	Napotitev	Službena pot
Vrsta dela delavca:	Delo se opravlja kot čezmejno opravljanje storitev v okviru dejavnosti določene v statutu ali družbeni pogodbi družbe.	Delo je potrebno za obstoj in opravljanje dejavnosti družbe, ne predstavlja pa neposrednega izvajanja storitev družbe.
Končni uporabnik storitve:	Naročnik storitve	Delodajalec
Ali se storitev zaračuna?	Delodajalec za opravljeno delo delavca pričakuje pogodbeno dogovorjeno plačilo.	Delodajalec za opravljeno delo delavca neposredno ne pričakuje plačila.
Konkuriranje na trgu tuje države:	Družba neposredno vstopa na trg tuje države in konkurira drugim družbam na tem trgu.	Družba neposredno ne vstopa na trg tuje države in ne konkurira drugim družbam na tem trgu.

Definicije

- **Napoteni delavec** je vsaka fizična oseba, ne glede na državljanstvo, ki v okviru čezmejnega izvajanja storitev delodajalca, pri katerem je zaposlena in na tej podlagi vključena v ustrezna socialna zavarovanja v državi, kjer ima delodajalec sedež, začasno opravlja delo v drugi državi članici EU, kot je tista, v kateri običajno opravlja delo.

- **Oseba, ki običajno opravlja dejavnost zaposlene osebe v dveh ali več državah članicah,** pomeni osebo, ki:
 - Ohranja dejavnost v eni državi članici in hkrati opravlja tudi ločeno dejavnost v eni ali več drugih državah članicah, ne glede na trajanje ali značaj te ločene dejavnosti ali
 - nepretrgano opravlja izmenične dejavnosti (z izjemo postranskih dejavnosti) v dveh ali več državah članicah, ne glede na pogostost ali rednost menjavanja.

Zakon o čezmejnem opravljanju storitev

- Začetek uporabe 1.1.2018.
 - Velja za pravne in fizične osebe, registrirane za opravljanje dejavnosti, s sedežem v Republiki Sloveniji, ki začasno opravljajo storitve z napotenimi delavci v drugi državi članici EU ali državi članici Evropskega združenja za prosto trgovino (Efta) – EU + Islandija, Lihtenštajn, Norveška in Švica.
 - Ne velja za napotitve javnih uslužbencev.
 - Ne velja za osebe, ki delo opravljajo v dveh ali več državah hkrati (13. člen Uredbe) – na primer vozniki, serviserji, monterji,...
 - Ne posega v določila Zakona o delovnih razmerjih, ki se nanašajo na napotene delavce.
-

Napotitev delavca na delo v tujino

Spoštovanje delovno pravne zakonodaje in spoštovanje pravic delavca

Ureditev socialnega zavarovanja napotnega delavca – pridobitev obrazca A1.

Davčni vidik:

- Povračila stroškov zaposlenemu, ki so lahko oproščena dohodnine
- Ureditev rezidentskega statusa v skladu s KIDO

Obveznosti delodajalca napotenega delavca v Sloveniji in tujini

- Spoštovanje Zakona o delovnih razmerjih:
 - Delo v več državah mora biti navedeno v pogodbi o zaposlitvi
 - Aneks ali nova pogodba ob sami napotitvi
 - Napotenemu delavcu pripadajo **NAJMANJ** vse tiste ugodnosti, ki so opredeljene v Zakonu o delovnih razmerjih, ustreznih kolektivnih pogodbah, internih aktih in pogodbi o zaposlitvi.

- Spoštovanje ustrezne zakonodaje v drugih državah:
 - V času napotitve delodajalec mora zagotoviti pravice delavca v skladu z določbami zakona, kolektivne pogodbe ali drugega predpisa v državi napotitve in sicer v zvezi z **delovnim časom, odmori, počitki, nočnim delom, minimalnim letnim dopustom, plačo, varnosti in zdravjem pri delu, posebno varstvo delavcev in zagotavljanje enakopravnosti** – če je to za delavca ugodneje.

Pridobitev obrazca A1

1. Pogoji za izdajo A1 obrazca:

- delavec, za katerega se zahteva A1 obrazec, nima že izdanega veljavnega A1 obrazca za isto obdobje
- ne gre za okoliščine, v katerih predpisi EU izključujejo možnost napotitve (ni stalno v tujini)
- delodajalcu v zadnjih 12 mesecih ni bilo razveljavljeno potrdilo A1, ker ni izpolnjeval pogoja dejanskega opravljanja dejavnosti v SLO

2. Delodajalec običajno opravlja svojo dejavnost v Sloveniji

- je najmanj 2 meseca vpisan v poslovni register Slovenije
- ima odprt TRR, ki je prijavljen v davčni register in ni blokiran
- zaposluje delavce (najmanj 1, oziroma najmanj 3 delavce najmanj 6 mesecev (oziroma od pričetka opravljanja dejavnosti))
- skupno število ur napotениh delavcev v zadnjih 12 mesecih, oziroma od ustanovitve, ni preseglo 80 % skupnega števila ur vključitve istih delavcev v zavarovanja na podlagi delovnega razmerja pri istem delodajalcu – gledajo se ure vseh zaposlenih delavcev

Pridobitev obrazca A1

3. Delodajalec ne krši določb delovno pravne zakonodaje glede pravic delavcev

- delodajalcu ni bila več kot enkrat v zadnjih treh letih izrečena globa zaradi prekrška v zvezi s plačilom za delo, delovnim časom ali zaposlovanjem na črno
- delodajalec zadnjih 6 mesecev nima neporavnanih davčnih obveznosti

4. Delavec običajno ne opravlja dela v državi napotitve

- delavec je najmanj 30 dni neprekinjeno vključen v zavarovanja v Sloveniji za polni delovni čas oziroma v zavarovanja na drugi zakonski podlagi

5. Storitve se opravljajo v okviru registrirane dejavnosti

6. Storitev se izvaja na enega izmed dovoljenih načinov

- storitev se izvaja za lasten račun in pod lastnim vodstvom na podlagi sklenjene pogodbe z naročnikom storitve
 - V kapitalsko povezanih osebah se napotitev lahko izvaja samo znotraj povezane osebe
-

A1 obrazec po 12. členu Uredbe

- Potrdilo A1 je potrebno pridobiti PRED začetkom izvajanja storitve, vendar največ 30 dni pred pričetkom.
- Vloga se lahko odda izključno elektronsko. (priloge)
- Potrdilo A1 izdaja ZZS (Maribor, Celje, Nova Gorica).
- ZZS ob izdaji preveri (elektronsko) izpolnjevanje pogojev delodajalca.
- Odločitev v roku 5 delovnih dni od prejema popolne vloge. Zoper izdano odločbo ni pritožbe, možen je upravni spor.
- Obrazec A1 je potrebno pridobiti za vsako posamezno napotitev.
- Ob pridobitvi obrazca se zaposlenemu avtomatsko spremeni zavarovalna podlaga iz 001 na 002. (pozor – nazaj ni avtomatizma)
- Trajanje napotitve načeloma ne presega 24 mesecev, možnost izjemnega dogovora še za dodatna 3 leta (Ministrstvo za delo)
- Napotimo lahko samo osebo, ki ima sklenjeno delovno razmerje (ne študentov, ne upokojencev)

Sočasna zaposlitev – pridobitev A1 obrazca po 13. členu Uredbe

- Po 13. členu Uredbe lahko pridobijo obrazec A1 osebe, ki opravljajo dejavnost v dveh ali več državah hkrati (upošteva se stanje, predvideno za naslednjih 12 mesecev).
- Obrazec A1 se po 13. členu lahko pridobi za daljše časovno obdobje. Predvidena sta dva vprašalnika za delodajalce:
 - ločen vprašalnik za prevoznike - Obrazec za voznike v mednarodnem cestnem prometu.
 - ločen za ostale zaposlene.
- Zaposleni ostanejo zavarovani po podlagi 001.
- Primeri: vozniki v mednarodnem cestnem prometu, serviserji, monterji, poslovodne osebe....

Napoteni – pridobitev obrazca A1 po 12. členu	Sočasno zaposleni v več državah – pridobitev A1 obrazca po 13. členu
Elektronska vloga	Vprašalnik (pdf)
A1 za vsako posamezno napotitev	A1 za daljše časovno obdobje
Sprememba zavarovalne osnove iz 001 na 002	Ni spremembe zavarovalne osnove
Delodajalec MORA v tujini zagotavljati zaposlenemu najmanj pravice v skladu s tujo zakonodajo (plača, počitek, varnost pri delu, ...)	
Za del plače, ki se izplačuje zaradi napotitve, <u>ni potrebno</u> obračunati prispevkov za socialno zavarovanje v Sloveniji.	Za del plače, ki se izplačuje zaradi napotitve, <u>JE TREBA</u> obračunati prispevkov za socialno zavarovanje v Sloveniji.
DAVČNA OBRAVNAVA (dohodnina, povračila stroškov zaposlenim) je neodvisna od tega, po katerem členu Uredbe pridobimo A1 obrazec.	

SLUŽBENA POT

POVRAČILA
STROŠKOV
ZAPOSLENIM

KRATKOTRAJNA
NAPOTITEV

DOLGOTRAJNA
NAPOTITEV

Razmejitev med kratkotrajno in dolgotrajno napotitvijo

- Napotitev, ki traja neprekinjeno do 30 dni (za voznike v mednarodnem cestnem prometu neprekinjeno do 90 dni)
 - Pomemben je posamičen dogovor o obdobju trajanja napotitve na delo v tujino:
 - posamičen dogovor tudi, če pride do podaljšanja iste napotitve (ni prekinitve), tudi če je potreben nov A1 obrazec.
 - pot domov, koriščenje letnega dopusta v okviru iste napotitve ni prekinitvev.
 - Tudi sprememba kraja napotitve ne pomeni prekinitve napotitve za davčni namen, tudi če je potreben nov A1 obrazec
 - Prekinitvev za davčne namene je torej edino, če se delavec vrne v Slovenijo in dejansko tudi DELA v Sloveniji.
 - Za posamično napotitev pri voznikih v mednarodnem cestnem prometu šteje opravljanje delovnih nalog voznika v mednarodnem cestnem prometu v okviru ene odsotnosti s sedeže delodajalca, oziroma drugega mesta delodajalca, na katerem se vozniki običajno vključujejo v delovni proces.

Neobdavčena povračila stroškov – kratkotrajna napotitev

- Povračilo stroškov prehrane za vsak delovni dan v času napotitve do višine in pod pogoji, ki so določeni v skladu s 4. točko 1. odstavka 44. člena Zdoh-2 (dnevnice).
- Plačilo premije za individualno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco pod enakimi pogoji, kot v primerih službenih poti.
- Povračilo stroškov prevoza:
 - za prevoz v kraj napotitve ob začetku napotitve in iz kraja napotitve ob koncu napotitve v višini 0,37 € za vsak prevoženi kilometer ali letalska karta... (službeno vozilo ni boniteta)
 - za prevoz med običajnim prebivališčem v času napotitve in mestom opravljanja dela v kraju napotitve v višini 0,18 € za vsak prevoženi kilometer.
 - če delodajalec napotenega delavca pokliče nazaj na sedež podjetja v Slovenijo, je to službena pot (kilometrina v višini 0,37 €)
- Povračilo stroškov za prenočišče.

Neobdavčena povračila stroškov – dolgotrajna napotitev

- Povračilo stroškov prehrane za vsak delovni dan v času napotitve v višini nadomestila stroškov prehrane, povečane za 80 % (11,02 € + 1,368 € če dela več kot 10 ur za vsako uro nad 8 ur)
- Plačilo premije za individualno zdravstveno zavarovanje z medicinsko asistenco pod enakimi pogoji, kot v primerih službenih poti.
- Povračilo stroškov prevoza:
 - za prevoz v kraj napotitve ob začetku napotitve in iz kraja napotitve ob koncu napotitve v višini 0,37 € za vsak prevoženi kilometer ali letalska karta... (službeno vozilo ni boniteta)
 - za prevoz med običajnim prebivališčem v času napotitve in mestom opravljanja dela v kraju napotitve v višini 0,18 € za vsak prevoženi kilometer.
 - če delodajalec napotenega delavca pokliče nazaj na sedež podjetja v Slovenijo, je to službena pot (kilometrina v višini 0,37 €)
- Povračilo stroškov za prenočišče za napotitve do največ 90 dni. To se izključuje z nadomestilom za ločeno življenje.

Dolgotrajna napotitev – posebna davčna osnova

V davčno osnovo se ne všteva znesek v višini 20 % plače oziroma nadomestila, vendar ne več kot 1.000 € za izplačila v posameznem mesecu, če so izpolnjeni naslednji pogoji:

- Delavec je napoten na delo iz Slovenije.
- Napotitev na delo traja več kot 30 dni.
- Kraj običajnega opravljanja dela pred napotitvijo je po najkrajši cestni povezavi več kot 200 km oddaljen od kraja napotitve.
- Delavec v zadnjih petih letih pred začetkom prve napotitve ni bil rezident druge države pred napotitvijo na delo iz Slovenije.
- V pogodbi o zaposlitvi je za delo v okviru napotitve zagotovljena plača v višini najmanj 1,5 – kratnik zadnje znane povprečne letne plače zaposlenih v RS (preračunano na mesec)
- Izvzem iz davčne osnove se za posameznega delavca lahko upošteva za dohodke, izplačane največ v največ 60 mesecih v obdobju 10 let od prve napotitve.
- Izpolnjeni morajo biti tudi pogoji, da sploh govorimo o napotitvi ... (delo izven sedeža delodajalca v drugi državi, nadzor delodajalca, delo v okviru registrirane dejavnosti, ...)

Katera država ima pravico do obdavčitve dela? KIDO

- Obdavčitev po sistemu svetovnega dohodka.
- Mezde in drugi podobni prejemki, ki jih dobi rezident države pogodbenice iz zaposlitve, se obdavčijo samo v tej državi, razen če se zaposlitev ne izvaja v drugi državi pogodbenici. Če se zaposlitev izvaja tako, se lahko taki prejemki obdavčijo v tej drugi državi pogodbenici.
- Ne glede na prej citirane določbe, se prejemek, ki ga dobi rezident države pogodbenice iz zaposlitve, ki se izvaja v drugi državi pogodbenici, obdavči samo v prvi državi, če:
 - je prejemek navzoč v drugi državi v obdobju ali obdobjih, ki ne presegajo 183 dni v obdobju 12 mesecev, ki se začne ali konča v določenem davčnem letu,
 - prejemek plača delodajalec, ki ni rezident druge države ali se plača v njegovem imenu
 - prejemka ne krije poslovna enota v drugi državi.

Dohodki rezidenta Slovenije so po načelu svetovnega dohodka vedno obdavčeni v Sloveniji.

Možno je, da se obdavčijo tudi v drugi državi (načelo 183 dni).

Slovenija zagotovi uporabo ustrezne metode odprave dvojnega obdavčevanja po KIDO (kreditna metoda)

Hvala za
pozornost.

Marija Tomc Muc, Biro Bonus d.o.o.

